

Research Paper

Spatial Analysis and Pathology of the Government's employment Policies in Khuzestan with an emphasis on the Plan of early return Enterprises from 2004-2012

Aziz Abbaspour ^a, Nader Houshmandyar ^{b*}, Alireza Soltani ^c, Mahboubeh Paknia ^d

^a. PhD student, Department of Political Science, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

^b. Assistant Professor, Department of Political Science, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

^c. Assistant Professor, Political Science Department, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

^d. Assistant Professor, Department of Political Science, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

ARTICLE INFO

Keywords:

Khuzestan, early profitable enterprises, job creation, success, social pathology

ABSTRACT

In the law of the fourth development plan, the government approved the executive regulation for the development of small, quick-yielding economic enterprises and entrepreneurs in order to solve the problem of unemployment and create employment. The said plan started its activity in 2014 and now it has been almost a decade since the activity of this plan. Therefore, in order to investigate how the implementation of the mentioned plan works, this research has tried to analyze the key factors in the success and failure of the government's employment policies in Khuzestan province (high-yielding enterprises) between 2004-2012; In this regard, the question arises that how are the government's employment policies in Khuzestan province, the key factors of its success and failure ranked and analyzed? The data analysis method was obtained using descriptive and inferential statistics; And in order to determine the distribution of data in the statistical population, the Kolmogorov-Smirnov test was used, and appropriate statistical tests were used in the SPSS and LISLER software environment to confirm or reject the hypotheses. The research results show that all four factors with environmental, psychological, organizational and operational priorities have a significant effect. In fact, the lack of systematic planning and policy-making in accordance with the needs of the province, the weakness and inefficiency of the monitoring system in the executive field, has caused, in a macro view, executive-organizational, executive-environmental, executive-operational and executive-psychological factors. It has a significant impact on the success and failure of the plan of high-yield enterprises in the executive area of Khuzestan province.

Citation: Abbaspour, A., Houshmandyar, N., Soltani, A., & Paknia, M. (2023). Pathology of the government's employment policies in Khuzestan province with an emphasis on the plan of early return enterprises in 1384-1391 in line with regional planning and sustainable development. *Geography (Regional Planning)*, 13(50), 258-267.

<https://doi.org/10.22034/jgeoq.2023.225565.2410>

* . Corresponding author (Email: nader.houshmandyar@gmail.com)

Copyright © 2023 The Authors. Published by Qeshm Institute. This is an open access article under the CC BY license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

Extended Abstract

Introduction

In the competitive, market-based world, which is associated with rapid and accelerated developments and changes in the international environment and the transition from a traditional society to an industrial society, as well as a national economy to a global economy, entrepreneurship and employment development are mentioned as the engine of economic development. which can cause growth, economic development and increase productivity, especially creating employment. Employment challenges with the issue of work and unemployment are not only one of the social issues of the day in the country, especially in the border provinces; But considering the rate of population growth in the past few decades, especially after the Islamic Revolution of Iran, it can be considered as the most important social challenge for the next few decades. Undoubtedly, creating jobs and providing job opportunities for many unemployed people is one of the main concerns of the Islamic Republic of Iran's policy makers and agents, regardless of any political orientation. According to the statistics recorded in the Iranian Statistics Center, every year on average more than one million job seekers enter the market and this is the time when only 400 to 500 thousand people can create job opportunities. As a result, every year we see an increase in the number of unemployed people in Iran. Therefore, in this regard, the pathology of the development and planning of the government's employment policies in Khuzestan province has been addressed with an emphasis on high-yield enterprises.

Methodology

According to the purpose, the current research is of applied and descriptive type of survey. In terms of time, data and information that can be analyzed, the research has considered a period from 2004 to 2012 for data collection. Also, according to the topic of the research, the spatial scope of the research includes all executive bodies and fast-yielding enterprises in Khuzestan province, and thematically, the emphasis of the research is to examine the

pathology of the government's employment creation policies in Khuzestan province, with an emphasis on the plan of fast-growing enterprises. It is efficiency. In this regard, the statistical population of the research is all managers related to the plan of high-yield enterprises, including executive, financial, etc. managers. The sample size is equal to 160 people.

Results and discussion

The measurement model for the first order shows that all the obtained coefficients are significant; Because the significance test value of each of them is greater than the number 2 and smaller than the number -2. According to the above output results, the structural compatibility of the questionnaire is confirmed and it shows that the questions were appropriate for executive-organizational, executive-environmental, executive-operational and executive-psychological indicators. The significant level of the effect of psychological factors on the success and failure of the government's employment policies in Khuzestan province is equal to (8.97), which is greater than the value of (1.96) and shows that the effect of psychological factors on the success and failure at the level Confidence (95%) is significant. Also, the significant level of the effect of operational factors on the success and failure of the government's employment policies in Khuzestan province is equal to (8.94), which is greater than the value of (1.96) and shows that the effect of operational factors on the success and Failure is significant at the confidence level (95%).

Conclusion

Policy-making in the field of entrepreneurship of fast-yielding companies is important to investigate, for example, in Iran; Also, in this regard, in Iran, with the implementation of Article 44, the space for the activities of entrepreneurs has become more favorable and the by-laws for the development of small and quick-yielding enterprises and entrepreneurs have been approved. Agriculture, industry and mining are active and since they have to reach exploitation within 12 to 14 months at

most, they are called fast-yielding. Therefore, according to the above regulations, the government is trying to expand these enterprises by granting facilities and assigning credits. And in line with its importance, measures have been taken throughout the cities of Iran to fight unemployment and create employment; But since it always causes deviations, it has also been criticized, for example, some people point to the inefficiency of this system and believe that it causes an increase in liquidity and an increase in inflation, which not only does not cause production in the country, but is also unproductive and causes losses.

Keywords: Khuzestan, early profitable enterprises, job creation, success, social pathology.

Funding

There is no funding support.

Authors' Contribution

Authors contributed equally to the conceptualization and writing of the article. All of the authors approved the content of the manuscript and agreed on all aspects of the work declaration of competing interest none.

Conflict of Interest

Authors declared no conflict of interest.

Acknowledgments

We are grateful to all the scientific consultants of this paper.

آمایش و آسیب‌شناسی سیاست‌های اشتغال‌زایی دولت در استان خوزستان با تاکید بر طرح بنگاه‌های زود بازده در سال‌های ۱۳۸۴-۱۳۹۱

عزیز عباس پور - دانشجوی دکتری، گروه علوم سیاسی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران
نادر هوشمندیار^۱ - استادیار گروه علوم سیاسی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران
علیرضا سلطانی - استادیار، گروه علوم سیاسی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران
محبوبه پاک‌نیا - استادیار، گروه علوم سیاسی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

چکیده

اطلاعات مقاله

واژگان کلیدی:

خوزستان، بنگاه‌های زودبازده،
اشتغال‌زایی، موفقیت، آسیب‌شناسی
اجتماعی

در قانون برنامه چهارم توسعه، دولت برای مشکل بیکاری و ایجاد اشتغال، آیین‌نامه اجرایی گسترش بنگاه‌های اقتصادی کوچک زودبازده و کارآفرین را تصویب کرد. طرح مذکور از سال ۱۳۸۴ فعالیت خود را آغاز نموده و اکنون نزدیک به حدود یک دهه است که از فعالیت این طرح می‌گذرد. بنابراین، برای بررسی چگونگی عملکرد اجرای طرح مذکور، این پژوهش کوشیده که به آسیب‌شناسی عوامل کلیدی در موفقیت و شکست سیاست‌های اشتغال‌زایی دولت در استان خوزستان (بنگاه‌های زود بازده) در فاصله سال‌های ۱۳۹۱-۱۳۸۴ بپردازد؛ در این راستا این پرسش مطرح که سیاست‌های اشتغال‌زایی دولت در استان خوزستان، عوامل کلیدی موفقیت و شکست آن چگونه رتبه بندی و آسیب‌شناسی شده است؟ روش تجزیه و تحلیل داده‌ها و با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی کسب شده است؛ و به جهت تعیین توزیع داده‌ها در جامعه آماری از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف بهره برده و برای تأیید یا رد فرضیات نیز از آزمون‌های آماری مناسب در محیط نرم‌افزار SPSS و LISLER استفاده شده است. نتایج پژوهش نشان می‌دهد که هر چهار عامل با اولویت‌بندی محیطی، روانشناختی، سازمانی و عملیاتی تأثیری معنادار دارند. در واقع، عدم برنامه‌ریزی سیستمی و سیاست‌گذاری منطبق با نیازهای استان، ضعف و ناکارآمدی سیستم نظارت در حوزه اجرایی، سبب شده است تا در یک نگاه کلان، عوامل اجرایی-سازمانی، اجرایی-محیطی، اجرایی-عملیاتی و اجرایی-روانشناختی بر موفقیت و شکست طرح بنگاه‌های زودبازده در حوزه اجرایی استان خوزستان تأثیر معناداری داشته باشد.

استناد: عباس پور، عزیز، هوشمندیار، نادر، سلطانی، علیرضا، & پاک‌نیا، محبوبه. (۱۴۰۲). آسیب‌شناسی سیاست‌های اشتغال‌زایی دولت در استان خوزستان با تاکید بر طرح بنگاه‌های زود بازده در سال‌های ۱۳۸۴-۱۳۹۱ در راستای برنامه ریزی منطقه ای و توسعه پایدار. فصلنامه جغرافیا (برنامه ریزی منطقه ای)، ۱۱۳(۵۰)، ۲۶۷-۲۵۸

 <http://doi.org/10.22034/jgeoq.2023.225565.2410>

مقدمه

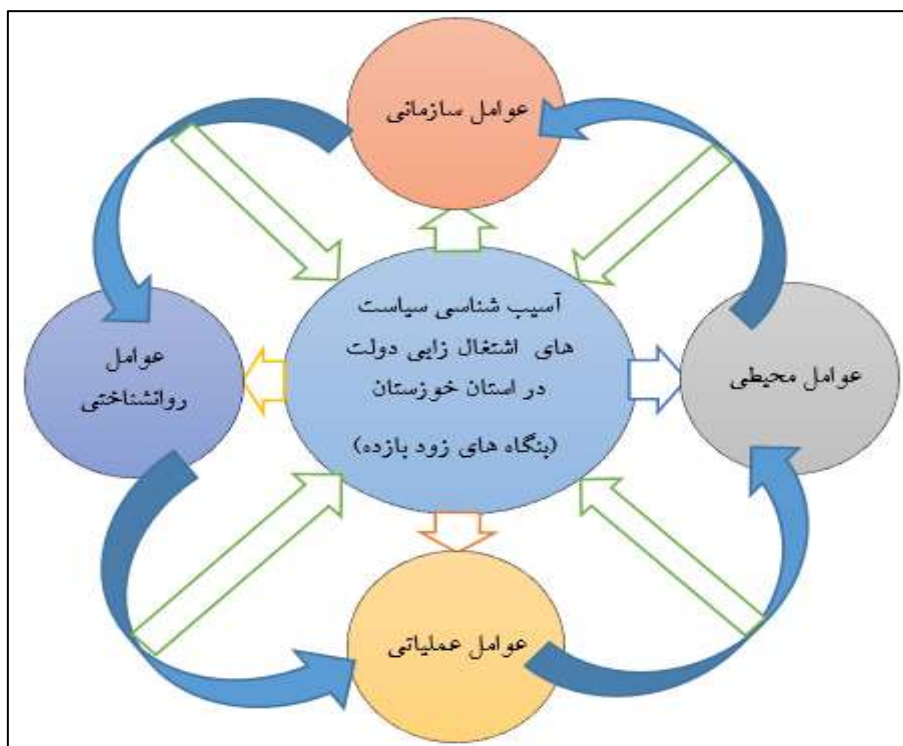
در دنیای رقابتی مبتنی بر بازار دنیای امروزی که با تحولات و تغییرات سریع و شتابان محیط بین الملل و گذار از جامعه سنتی به جامعه صنعتی و نیز اقتصاد ملی به اقتصاد جهانی همراه است، از کارآفرینی و توسعه اشتغال به عنوان موتور توسعه اقتصاد یاد می شود که می تواند سبب رشد، توسعه اقتصادی و افزایش بهره‌وری به ویژه ایجاد اشتغال شود. چالش های اشتغال با موضوع کار و بیکاری نه فقط یکی از مسائل اجتماعی روز در کشور خصوصاً در استان های مرزی به شمار می آید؛ لیکن باتوجه به میزان رشد جمعیت در چند دهه گذشته خصوصاً پس از انقلاب اسلامی ایران، می توان آن را مهمترین چالش اجتماعی چند دهه آینده نیز به حساب آورد (بهمنی، ۱۳۸۸: ۲۳). بدون تردید اشتغالزایی و فراهم آوردن فرصتهای شغلی برای خیل افراد فاقد شغل از دغدغه‌های اصلی سیاستگذاری کلان و کارگزاران جمهوری اسلامی ایران، فارغ از هرگونه گرایش سیاسی است. براساس آمار ثبت شده در مرکز آمار ایران، هر ساله بطور متوسط بالای یک میلیون نفر جویای کار وارد بازار می شوند و این درحالی است که فقط برای ۴۰۰ الی ۵۰۰ هزار نفر آنها توان ایجاد فرصت شغلی وجود دارد. در نتیجه هرساله شاهد افزایش آمار جمعیت بیکار کشور خواهیم بود (فغوری، ۱۳۹۴: ۸۹). درحقیقت امروزه بنگاه‌های کوچک زودبازده در بسیاری از کشورهای جهان به عنوان مهمترین برنامه اجرایی برای دستیابی به توزیع عادلانه درآمد ثروت، ایجاد اشتغال، افزایش بهره‌وری و رشد اقتصادی محسوب شده و با فراهم کردن بستر مناسب برای کار آفرینی و نوآوری، عامل جذب و هدایت سرمایه‌ها در مسیر توسعه اقتصادی کشور به حساب می آیند. درحال حاضر سرمایه‌گذاری در اغلب کشورهای دنیا به سمت بنگاه‌های کوچک، متوسط و زودبازده تمایل دارد که توجه به این بنگاه‌ها در شرق آسیا و توفیقات آنها در این راه گواه این مدعاست. در ایران صنایع کوچک ۹۳ درصد کل واحدهای صنعتی کشور را تشکیل می‌دهد؛ که به طور متوسط ۴۵ درصد اشتغال بخش صنعت توسط بنگاه‌های کوچک ایجاد شده است (بهمنی، ۱۳۸۸: ۵۶). در طبقه‌بندی صنایع براساس معیارهای ترکیبی، صنایع به سه گروه، دستی‌خانگی، صنعتی - کارگاهی و صنایع کارخانه ای کوچک (صنایع کوچک‌مقیاس) طبقه‌بندی می‌شود (دربان آستانه، ۱۳۹۰: ۴۱). به عنوان نمونه بنگاه‌های کوچک در بخش صنعت و کشاورزی اغلب شامل صنایع تبدیلی کوچک فرآوری صنعتی، غذایی و صنایع تکمیلی می‌باشد. صنایع تبدیلی کوچک از فرآوری مواد خام اولیه و محصولات حاصل می‌شوند (رحیمی، ۱۳۹۰: ۲۸).

سیاست‌گذاری در حوزه کارآفرینی بنگاه‌های زود بازده دارای اهمیت بررسی از جمله در کشور ایران می‌شوند؛ همچنین در این خصوص نیز در کشور با اجرای اصل ۴۴، فضا برای فعالیت کارآفرینان مساعدتر گشته و آئین‌نامه گسترش بنگاه‌های کوچک و زودبازده و کارآفرین مورد تصویب قرار گرفته است که طبق این آئین‌نامه، چنین بنگاه‌هایی مشتمل بر کمتر از ۵۰ نفر کارگر و عمدتاً در بخش‌های کشاورزی، صنعت و معدن فعالیت می‌کنند و از آنجا که باید حداکثر طی ۱۲ تا ۱۴ ماه به بهره‌برداری برسند زودبازده نام گرفته‌اند به همین جهت دولت مطابق آئین‌نامه فوق با اعطای تسهیلات و واگذاری اعتبارات سعی در گسترش این بنگاه‌ها دارد. و در راستای اهمیت آن اقداماتی در سراسر شهرهای ایران برای مبارزه با بیکاری و ایجاد اشتغال شده است؛ اما از آنجائی که همیشه انحرافات نیز موجب می‌شود، انتقادات نیز بر آن شده مثلاً عده‌ای بر عدم کارائی این سیستم‌اند و عقیده دارند موجب افزایش نقدینگی و افزایش تورم می‌شود که نه تنها موجب تولید در کشور نمی‌شود، بلکه غیر مولد و موجب ضرر و زیان است؛ ولی به هر حال با وجود نظارت دقیق این قابلیت وجود دارد که از این انحرافات کاسته و سعی در افزایش بهره‌وری آن داشته باشند؛ به عنوان نمونه مالزی کشوری است که از این طرح های بنگاه‌های زودبازده درصدد غلبه برافزایش میزان بیکاری بوده و برای نظارت دقیق و جلوگیری از انحرافات سرمایه، گروهی را در کشور مسئول این امر کرده است و توانسته تا حدودی بر این مشکل غلبه نماید؛ بنابراین در این راستا به آسیب‌شناسی توسعه و برنامه‌ریزی سیاست‌های اشتغالزایی دولت در استان خوزستان با تاکید بر بنگاه‌های زودبازده، پرداخته شده است.

روش تحقیق

تحقیق حاضر بر حسب هدف، از نوع کاربردی است؛ زیرا هدف آن توسعه علمی دانش است. علاوه بر آن به لحاظ طبقه‌بندی نوع تحقیق در این پژوهش، تحقیق توصیفی از نوع پیمایشی می‌باشد. زیرا تصویری از وضعیت موجود ارائه می‌دهد. به همین جهت به سه محدوده زمانی، مکانی و موضوعی توجه شده است؛ که از لحاظ زمانی داده‌ها و اطلاعات قابل تحلیل پژوهش یک دوره از تاریخ ۱۳۸۴ تا سال ۱۳۹۱ را برای جمع‌آوری داده‌ها در نظر گرفته است. همچنین با توجه به موضوع تحقیق، قلمرو مکانی تحقیق شامل تمام دستگاه اجرایی و بنگاه‌های زودبازده استان خوزستان می‌باشد و به لحاظ موضوعی تاکید پژوهش به بررسی آسیب-

شناسی سیاست‌های اشتغال‌زایی دولت در استان خوزستان با تاکید بر طرح بنگاه های زود بازده در سال‌های ۱۳۸۴-۱۳۹۱ است. در همین راستا جامعه آماری تحقیق کلیه مدیران مرتبط با طرح بنگاه‌های زودبازده اعم از مدیران اجرایی، مالی و... می‌باشند. حجم نمونه برابر با ۱۶۰ نفر است. برای رسیدن به این حجم نمونه و بازگشت تعداد مطلوب در مجموع ۱۸۰ پرسشنامه توزیع گردید که در حدود ۱۷۰ پرسشنامه جمع‌آوری شد. پس از حذف پرسشنامه‌های ناقص ۱۶۰ پرسشنامه باقی ماند که مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت. بر همین اساس در تحقیق حاضر برای انتخاب نمونه، از روش نمونه‌گیری تصادفی ساده به روش سیستماتیک استفاده شده است.

شکل ۱. مدل مفهومی پژوهش (منبع: نگارندگان، ۱۴۰۱)

یافته‌ها

تجزیه و تحلیل داده‌ها، فرآیندی چند مرحله‌ای است که طی آن داده‌هایی که از طریق بکارگیری ابزارهای جمع‌آوری در نمونه (جامعه) آماری فراهم آمده‌اند؛ خلاصه، کدبندی و دسته‌بندی... و در نهایت پردازش می‌شوند تا زمینه برقراری انواع تحلیل‌ها و ارتباطها بین این داده‌ها به منظور آزمون فرضیه‌ها فراهم آید. در این فرآیند داده‌ها هم از لحاظ مفهومی و هم از جنبه تجربی پالایش می‌شوند و تکنیک‌های گوناگون آماری نقش بسزایی در استنتاج‌ها و تعمیم‌ها به عهده دارند. به همین جهت بررسی نرمال بودن داده‌ها از آزمون کلموگروف-اسمیرنوف، از آزمون تحلیل عاملی سوالات و مشخص‌سازی عوامل کلیدی هر مولفه و از فن مدل‌یابی معادلات ساختاری جهت بررسی برازش مدل پژوهش با داده‌های جمع‌آوری شده استفاده گردیده است. لذا برای بررسی نرمال بودن توزیع داده‌ها در جامعه آماری از آزمون کولموگروف اسمیرنوف استفاده شد که نتایج حاصله در جدول ۱ مشاهده می‌شود:

$$\begin{cases} H_0 : & \text{داده ها نرمال هستند (داده ها از جامعه نرمال آمده اند)} \\ H_1 : & \text{داده ها نرمال نیستند (داده ها از جامعه نرمال نیامده اند)} \end{cases}$$

جدول ۱. آزمون نرمالیتی برای متغیرهای کیفیت خارجی

متغیر	سطح معنی داری sig	نتیجه آزمون
عوامل اجرایی_سازمانی	۰.۰۷۸	قبول فرض صفر
عوامل اجرایی_محیطی	۰.۲۳۱	قبول فرض صفر
عوامل اجرایی_عملیاتی	۰.۱۰۴	قبول فرض صفر
عوامل اجرایی_روانشناختی	۰.۷۸۶	قبول فرض صفر

همانطور که مشاهده می شود مقدار خطای تحقیق برای هر تمامی متغیر تحقیق، از مقدار خطای پژوهش (۰.۰۵) بیشتر می باشد؛ بنابراین توزیع داده ها در جامعه آماری نرمال بوده و در نتیجه برای تجزیه و تحلیل داده ها از آمار پارامتریک بهره گرفته خواهد شد. در این بخش، نتایج حاصل از تحلیل عاملی تأییدی هر یک از متغیرهای پژوهش توسط نرم افزار LISREL به صورت جداگانه برای هر متغیر آورده شده است. لازم به ذکر است که به منظور کاهش متغیرها و در نظر گرفتن آنها به عنوان یک متغیر مکنون، بار عاملی به دست آمده باید بیشتر از ۰/۵ باشد (مؤمنی و قیومی، ۱۳۹۶) در تحلیل عاملی تأییدی محقق می داند چه سوالی مربوط به چه بعدی است. یعنی در تحلیل عاملی تأییدی مدل مفهومی برای هر یک از مفاهیم یا متغیرهای تحقیق وجود دارد. در بررسی هر کدام از مدل ها سوال اساسی این است که آیا این مدل های اندازه گیری مناسب است؟ به عبارت دیگر آیا داده های تحقیق با مدل مفهومی همخوانی دارد یا نه؟

بطور کلی دو نوع شاخص برای آزمون برازش مدل وجود دارد:

۱- شاخص های خوب بودن و ۲- شاخص های بد بودن

شاخص های خوب بودن مانند AGFI، AGFI، NFI و ... می باشد که هر چقدر مقدار آنها بیشتر باشد بهتر است. مقدار پیشنهادی برای چنین شاخصهایی ۰/۹ می باشد. همچنین شاخص های بد بودن نیز شامل χ^2/df و RMSEA میباشد که هر چقدر مقدار آنها کمتر باشد مدل دارای برازش بهتری است. حد مجاز χ^2/df عدد ۳ می باشد و حد مجاز RMSEA ۰/۰۸ می باشد. برای پاسخ به پرسش برازش مدل بایستی شاخص های خوب بودن و بد بودن به هم (χ^2/df ، RMSEA، AGFI، NFI، CFI) مورد بررسی قرار گیرند. بنابراین همانطور که آشکار است، نرم افزار LISREL یک سری شاخص های برای سنجش نیکویی برازش مدل تدوین شده ارائه می دهد. در ادامه کلیه شاخص های ذکر شده مورد بررسی قرار می گیرند. شاخص کای دو (χ^2): که نشان دهنده میزان آماره کای دو برای مدل است. در واقع این شاخص اختلاف بین مدل و داده ها را نشان می دهد و معیاری برای بد بودن مدل است. لذا هر قدر که میزان آن کمتر باشد، حاکی از اختلاف کمتر بین ماتریس واریانس-کوواریانس نمونه اتخاذ شده و ماتریس واریانس-کوواریانس حاصل از مدل اتخاذ شده بوده و بد بودن مدل را نشان می دهد. لازم به ذکر است که میزان این شاخص تحت تأثیر تعداد نمونه اتخاذ شده قرار می گیرد. در واقع چنانچه حجم نمونه بیشتر از ۲۰۰ شود، این شاخص تمایل زیادی به افزایش دارد. لذا تحلیل برازندگی مدل با این شاخص، معمولاً در نمونه های بین ۱۰۰ تا ۲۰۰ قابل اتکا است. همچنین بهتر است که این شاخص، با در نظر گرفتن درجه آزادی تفسیر شود.

درجه آزادی (df): این شاخص درجه آزادی مدل را نشان می دهد و نباید کوچک تر از صفر باشد.

نسبت کای دو بر درجه آزادی (χ^2/df): یکی از بهترین شاخص های بررسی نیکویی برازش مدل، بررسی نسبت آماره کای دو بر درجه آزادی که است. البته حد استاندارد برای مناسب بودن میزان این شاخص وجود ندارد. اما بسیاری از اندیشمندان بر این عقیده اند که این شاخص باید کمتر از ۳ باشد. در نهایت حد مناسب بودن باید با تشخیص محقق و بر اساس نوع تحقیق صورت گیرد.

شاخص میانگین مجذور خطاهای مدل (RMSEA): این شاخص بر اساس خطاهای مدل ساخته شده و همانند شاخص کای دو، معیاری برای بد بودن مدل است. برخی از اندیشمندان بر این عقیده اند که این شاخص باید کمتر از ۰.۰۵ باشد، همچنین برخی دیگر، میزان کمتر از ۰/۱ را مناسب می دانند.

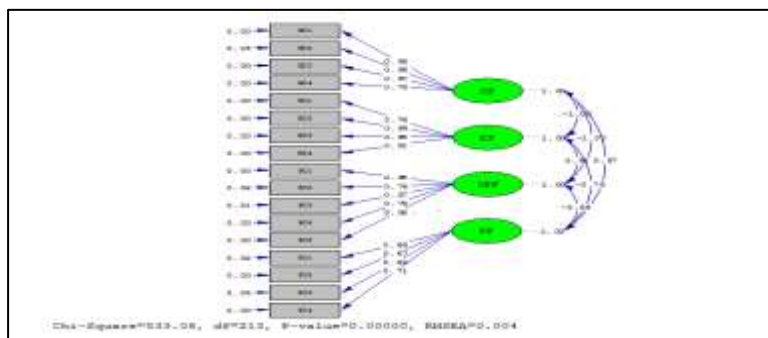
شاخص Goodness-of-Fit (GFI): این شاخص، معیاری برای سنجش میزان خوب بودن مدل است و میزانی بالاتر از ۰.۹، نشان دهنده مناسب بودن مدل استخراج شده با توجه به داده‌ها است.

شاخص Adjusted GFI (AGFI): این شاخص، در واقع حالت تطبیق داده شده شاخص GFI با در نظر گرفتن میزان درجه آزادی (df) است و معیار دیگری برای خوب بودن مدل است. چنانچه میزان این شاخص بالاتر از ۰/۹ باشد، حاکی از مناسب بودن مدل استخراجی با توجه به داده‌ها است.

شاخص Normed Fit Index (NFI): این شاخص نیز یکی دیگر از شاخص‌ها برای سنجش میزان خوب بودن مدل به دست آمده با توجه به داده‌ها است. چنانچه میزان این شاخص بالاتر از ۰/۹ باشد، حاکی از مناسب بودن مدل استخراجی است (Schumacker & Lomax, 2004).

الف_ تحلیل عاملی تأییدی (مدل اندازه‌گیری) متغیرهای مکنون

- تحلیل عاملی مرتبه اول: پرسش اساسی مطرح شده این است که آیا این مدل اندازه‌گیری برای "سیاست‌های اشتغالزایی دولت در استان خوزستان (بنگاه‌های کوچک) عوامل کلیدی موفقیت و شکست آن چگونه رتبه‌بندی و آسیب شناسی شده است؟" و یا به عبارتی روایی سازه‌ای سوالات و ابعاد مشخص می‌شود برای پاسخ به این پرسش بایستی آماره χ^2 و سایر معیارهای مناسب بودن برازش مدل مورد بررسی قرار گیرد.

شکل ۱. تخمین استاندارد مدل اندازه‌گیری با استفاده از تحلیل عاملی

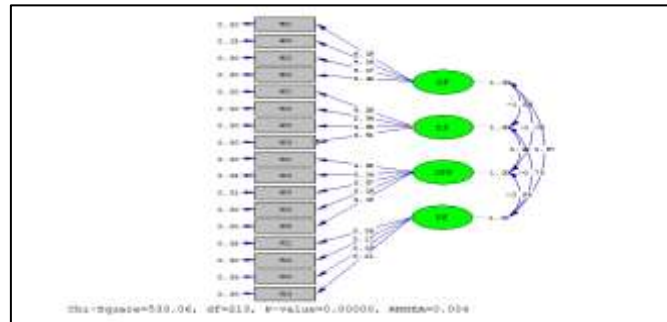
مرتبه اول با توجه به خروجی لیزرل مقدار χ^2 محاسبه شده برابر با ۵۳۳.۰۶ می‌باشد وجود χ^2 پایین نشان دهنده برازش مناسب مدل است. زیرا هر چه مقدار χ^2 کمتر باشد، مدل ارائه شده مدل مناسب‌تری می‌باشد با توجه به نتایج ذیل که از خروجی نرم افزار لیزرل بدست آمده‌اند.

Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI) = 0.92 = ۰.۰۰۴ و RMSEA = ۰.۰۰۰۰۰۰ و P-Value = ۰.۰۰۰۰۰۰ / df = ۲۱۳

Goodness of Fit Index (GFI) = ۰.۹۷ و χ^2 = ۵۳۳.۰۶ و df = ۲۱۳

با نگاهی به نتایج خروجی لیزرل قسمت تخمین غیر استاندارد مدل متوجه می‌شویم که مدل اندازه‌گیری مدل مناسبی است چون که مقدار کای دو آن و مقدار RMSEA آن کم بوده و مقدار GFI و AGFI بیشتر ۹۰ درصد است. خروجی بعدی قسمت معناداری مدل را نشان می‌دهد.

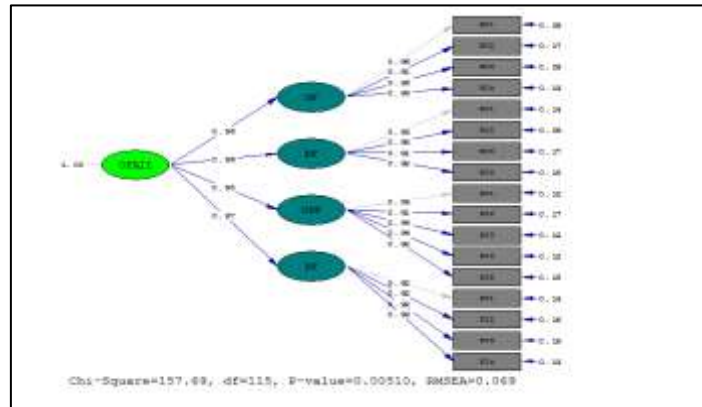

شکل ۲. مدل اندازه گیری با استفاده از تحلیل عاملی مرتبه اول در حالت معناداری

مدل اندازه‌گیری برای مرتبه اول نشان می‌دهد که تمامی ضرایب بدست آمده معنادار شده‌اند؛ چراکه مقدار آزمون معناداری تک تک آنها از عدد ۲ بزرگتر و از عدد ۲- کوچکتر است. با توجه به نتایج خروجی بالا به هم روایی سازه‌ای پرسشنامه را تایید می‌کند و نشان می‌دهد سوالات برای شاخص‌های اجرایی-سازمانی، اجرایی-محیطی، اجرایی-عملیاتی و اجرایی-روانشناختی مناسب بوده است.

- تحلیل عاملی مرتبه دوم: در این قسمت مدل اندازه‌گیری بر موفقیت و شکست بنگاه های زودبازده با استفاده از تحلیل عاملی مرتبه دوم آورده شده است.

شکل ۳. مدل اندازه گیری تحلیل عاملی تاییدی مرتبه دوم در حالت تخمین استاندارد

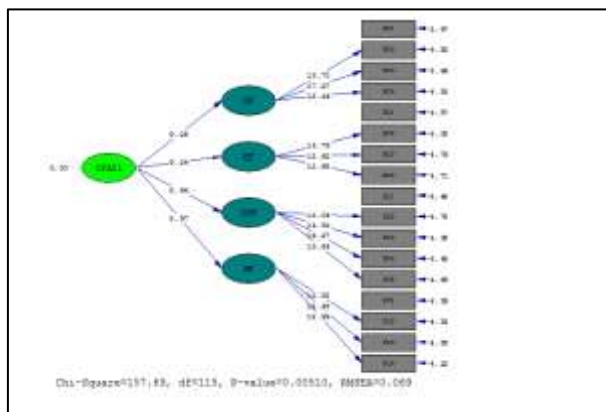
با توجه به خروجی لیزرل مقدار χ^2 محاسبه شده برابر با ۱۵۷.۶۹ می‌باشد وجود χ^2 پایین نشان دهنده برازش مناسب مدل است. زیرا هر چه مقدار χ^2 کمتر باشد، مدل ارائه شده مدل مناسب‌تری می‌باشد با توجه به نتایج ذیل که از خروجی نرم افزار لیزرل بدست آمده‌اند.

$$\chi^2 = 157.69 \text{ و } df = 115 \text{ و } \chi^2 / df = 1.37 \text{ P-Value} = 0.00510 \text{ و } RMSEA = 0.043$$

$$0.91 \text{ Goodness of Fit Index (GFI) =}$$

$$0.93 \text{ Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI) =}$$

با نگاهی به نتایج خروجی لیزرل قسمت تخمین غیر استاندارد مدل متوجه می‌شویم که مدل اندازه‌گیری مدل مناسبی است چون که مقدار کای دو آن و مقدار RMSEA آن کم بوده و مقدار GFI و AGFI بیشتر ۹۰ درصد است. خروجی بعدی قسمت معناداری مدل را نشان می‌دهد.

شکل ۴. مدل اندازه گیری با استفاده تحلیل عاملی تاییدی مرتبه دوم در حالت معناداری

مدل اندازه گیری مرتبه دوم نشان می دهد که تمامی ضرایب بدست آمده معنادار شده اند؛ به دلیل آنکه مقدار آزمون معناداری تک تک آنها از عدد ۲ بزرگتر و از عدد ۲- کوچکتر است. برای آزمون معنی داری؛ ضرایب مسیر بین متغیرها از خروجی نرم افزار استفاده خواهیم کرد. ضرایب مسیر و نتایج مربوط به معناداری آنها در جدول زیر داده شده است.

جدول ۲. نتایج حاصل از ارزیابی مدل ساختاری

رتبه تاثیرگذاری	عدد معنی داری (t-value)	ضریب مسیر (β)	مسیر	
			از متغیر	به متغیر
۳	۹.۲۶	۰.۹۶	عوامل اجرایی_سازمانی	آسیب شناسی موفقیت و یا شکست
۱	۹.۲۴	۰.۹۹	عوامل اجرایی_محیطی	شکست سیاست های
۴	۸.۹۴	۰.۹۵	عوامل اجرایی_عملیاتی	اشتغالزایی دولت در استان
۲	۸.۹۷	۰.۹۷	عوامل اجرایی_روانشناختی	خوزستان

همانطور که داده های جدول (۲) مشخص است، قدر مطلق تمامی مقادیر T-Value برای آزمون معناداری ضرایب بالاتر از مقدار ۱/۹۶ می باشد. در نتیجه تمامی ضرایب بین مسیرها در سطح ۰/۰۵ معنادار است. در ادامه باتوجه به خروجی مدل اندازه گیری به بیان و بررسی فرضیه های پژوهش پرداخته خواهد شد. بررسی فرضیه ها

- فرضیه اول: عوامل اجرایی_سازمانی بر موفقیت و شکست در بنگاه های کوچک و متوسط زودبازده در استان خوزستان طی دوره (۸۴-۹۱) تأثیر معناداری دارد. نتایج خروجی معادلات مدل مفهومی در جدول ۳ نشان داده شده است:

جدول ۳. خروجی تاثیر عوامل سازمانی

عدد معنی داری (t-value)	ضریب مسیر (β)	مسیر	
		از متغیر	به متغیر
۹.۲۶	۰.۹۶	عوامل اجرایی_سازمانی	آسیب شناسی موفقیت و یا شکست سیاست های اشتغالزایی دولت در استان خوزستان

مطابق با جدول (۳) سطح معنی داری تأثیر عوامل سازمانی بر موفقیت و یا شکست سیاست های اشتغالزایی دولت در استان خوزستان برابر (۹.۲۶) می باشد که بزرگتر از مقدار (۱/۹۶) است و نشان دهنده این است که تأثیر عوامل سازمانی بر موفقیت و شکست در سطح اطمینان (۹۵٪) معنی دار است. بنابراین فرضیه اول پژوهش پذیرفته می شود. همچنین با توجه به ضریب مسیر مابین این دو متغیر (۰.۹۶) است. همچنین عوامل سازمانی از لحاظ تاثیرگذاری بر موفقیت و شکست سیاست های اشتغالزایی دولت در استان خوزستان در رتبه سوم قرار دارد.

- فرضیه دوم: عوامل اجرایی_محیطی بر موفقیت و شکست در بنگاه های کوچک و متوسط زودبازده در استان خوزستان طی دوره ۱۳۸۴-۱۳۹۱ تأثیر معناداری دارد. نتایج خروجی معادلات مدل مفهومی در جدول ۴ نشان داده شده است.

جدول ۴. خروجی تاثیر عوامل محیطی

عدد معنی داری (t-value)	ضریب مسیر (β)	مسیر	
		از متغیر	به متغیر

عوامل اجرایی_محیطی	آسیب شناسی موفقیت و یا شکست سیاست های اشتغالزایی	۰.۹۹	۹.۲۴
--------------------	--	------	------

مطابق با جدول (۴) سطح معنی داری تأثیر عوامل محیطی بر موفقیت و شکست سیاست های اشتغالزایی دولت در استان خوزستان برابر (۹.۲۴) می باشد که بزرگتر از مقدار (۱/۹۶) است و نشان دهنده این است که تأثیر عوامل محیطی بر موفقیت و شکست در سطح اطمینان (۹۵٪) معنی دار است. بنابراین فرضیه دوم پژوهش پذیرفته می شود. همچنین با توجه به ضریب مسیر مابین این دو متغیر (۰.۹۹) است. همچنین عوامل محیطی از لحاظ تأثیرگذاری بر موفقیت و شکست سیاست های اشتغالزایی دولت در استان خوزستان در رتبه اول قرار دارد.

- فرضیه سوم: عوامل اجرایی_ عملیاتی بر موفقیت و شکست در بنگاه های کوچک و متوسط زودبازده در استان خوزستان طی دوره ۱۳۹۱-۱۳۸۴ تأثیر معناداری دارد. نتایج خروجی معادلات مدل مفهومی در جدول ۵ نشان داده شده است.

جدول ۵. خروجی تأثیر عوامل عملیاتی

مسیر	ضریب مسیر (β)	عدد معنی داری (t-value)	از متغیر به متغیر
عوامل اجرایی_ عملیاتی	آسیب شناسی موفقیت و یا شکست سیاست های اشتغالزایی دولت در استان خوزستان	۰.۹۵	۸.۹۴

مطابق با جدول (۵) سطح معنی داری تأثیر عوامل عملیاتی بر موفقیت و شکست سیاست های اشتغالزایی دولت در استان خوزستان برابر (۸.۹۴) می باشد که بزرگتر از مقدار (۱/۹۶) است و نشان دهنده این است که تأثیر عوامل عملیاتی بر موفقیت و شکست در سطح اطمینان (۹۵٪) معنی دار است. بنابراین فرضیه دوم پژوهش پذیرفته می شود. همچنین با توجه به ضریب مسیر مابین این دو متغیر (۰.۹۵) است. همچنین عوامل عملیاتی از لحاظ تأثیرگذاری بر موفقیت و شکست سیاست های اشتغالزایی دولت در استان خوزستان در رتبه چهارم قرار دارد.

- فرضیه چهارم: عوامل روانشناختی بر موفقیت و شکست در بنگاه های کوچک و متوسط زودبازده در استان خوزستان طی دوره ۱۳۹۱-۱۳۸۴ تأثیر معناداری دارد. نتایج خروجی معادلات مدل مفهومی در جدول ۶ نشان داده شده است.

جدول ۶. خروجی تأثیر عوامل روانشناختی

مسیر	ضریب مسیر (β)	عدد معنی داری (t-value)	از متغیر به متغیر
عوامل روانشناختی	آسیب شناسی موفقیت و یا شکست سیاست های اشتغالزایی دولت در استان خوزستان	۰.۹۷	۸.۹۷

مطابق با جدول (۶) سطح معنی داری تأثیر عوامل روانشناختی بر موفقیت و شکست سیاست های اشتغالزایی دولت در استان خوزستان برابر (۸.۹۷) می باشد که بزرگتر از مقدار (۱/۹۶) است و نشان دهنده این است که تأثیر عوامل روانشناختی بر موفقیت و شکست در سطح اطمینان (۹۵٪) معنی دار است. بنابراین فرضیه دوم پژوهش پذیرفته می شود. همچنین با توجه به ضریب مسیر مابین این دو متغیر (۰.۹۷) است. همچنین عوامل روانشناختی از لحاظ تأثیرگذاری بر موفقیت و شکست سیاست های اشتغالزایی دولت در استان خوزستان در رتبه دوم قرار دارد.

نتیجه گیری

با توجه به تجزیه و تحلیل داده های جمع آوری شده که نتایج آن ارائه شده است، در این بخش به جمع بندی و نتیجه گیری از یافته های تحقیق پرداخته و پیشنهاداتی ارائه شده است.

فرضیه اول: عوامل سازمانی بر موفقیت و شکست در بنگاه های کوچک و متوسط زودبازده در استان خوزستان طی دوره ۱۳۹۱-۱۳۸۴ تأثیر معناداری دارد. سطح معنی داری تأثیر عوامل سازمانی بر موفقیت و یا شکست سیاست های اشتغالزایی دولت در استان خوزستان برابر (۹.۲۶) می باشد که بزرگتر از مقدار (۱/۹۶) است و نشان دهنده این است که تأثیر عوامل سازمانی بر موفقیت و شکست در سطح اطمینان (۹۵٪) معنی دار است. بنابراین فرضیه اول پژوهش پذیرفته می شود. همچنین با توجه به ضریب مسیر مابین این دو متغیر (۰.۹۶) است. بنابراین فرضیه نخست با تحقیق تولایی (۱۳۷۸)، مستوفی (۱۳۸۹)، رحمانی (۱۳۹۱)، بیرج (۱۹۸۷)، اسمالین (۲۰۰۴)، لیونگ (۲۰۱۱) ارتباط معنایی برقرار می کند؛ ولی با تحقیقات نبی زاده (۱۳۷۹)، گیلانی نیا (۱۳۸۸)، اسمالین (۲۰۰۴)

و هایاشی (۲۰۰۴) دارای ارتباط نیست؛ همچنین عوامل سازمانی از لحاظ تاثیرگذاری بر موفقیت و شکست سیاست های اشتغالزایی دولت در استان خوزستان در رتبه سوم قرار دارد.

فرضیه دوم: عوامل اجرایی_ محیطی بر موفقیت و شکست در بنگاه های کوچک و متوسط زودبازده در استان خوزستان طی دوره ۱۳۹۱-۱۳۸۴ تأثیر معناداری دارد. سطح معنی داری تأثیر عوامل محیطی بر موفقیت و شکست سیاست های اشتغالزایی دولت در استان خوزستان برابر (۹.۲۴) می باشد که بزرگتر از مقدار (۱/۹۶) است و نشان دهنده این است که تأثیر عوامل محیطی بر موفقیت و شکست در سطح اطمینان (۹۵٪) معنی دار است. بنابراین فرضیه دوم پژوهش پذیرفته می شود. همچنین با توجه به ضریب مسیر مابین این دو متغیر (۰.۹۹) است. بنابراین فرضیه دوم با تحقیق گیلانی نیا (۱۳۸۸)، مستوفی (۱۳۸۹)، رحمانی (۱۳۹۱)، هایاشی (۲۰۰۴) و لیونگ (۲۰۱۱) ارتباط معنایی برقرار می کند؛ ولی با تحقیقات نبی زاده (۱۳۷۹)، تولایی (۱۳۷۸)، بیرج (۱۹۸۷)، اسمالین (۲۰۰۴) دارای ارتباط نیست؛ علاوه بر این عوامل محیطی از لحاظ تاثیرگذاری بر موفقیت و شکست سیاست های اشتغالزایی دولت در استان خوزستان در رتبه اول قرار دارد.

فرضیه سوم: عوامل عملیاتی بر موفقیت و شکست در بنگاه های کوچک و متوسط زودبازده در استان خوزستان طی دوره ۱۳۹۱-۱۳۸۴ تأثیر معناداری دارد. سطح معنی داری تأثیر عوامل عملیاتی بر موفقیت و شکست سیاست های اشتغالزایی دولت در استان خوزستان برابر (۸.۹۴) می باشد که بزرگتر از مقدار (۱/۹۶) است و نشان دهنده این است که تأثیر عوامل عملیاتی بر موفقیت و شکست در سطح اطمینان (۹۵٪) معنی دار است. بنابراین فرضیه فرعی دوم پژوهش پذیرفته می شود. همچنین با توجه به ضریب مسیر مابین این دو متغیر (۰.۹۵) است. بنابراین فرضیه سوم با تحقیق تولایی (۱۳۷۸)، گیلانی نیا (۱۳۸۸)، مستوفی (۱۳۸۹)، رحمانی (۱۳۹۱)، بیرج (۱۹۸۷)، اسمالین (۲۰۰۴)، لیونگ (۲۰۱۱) ارتباط معنایی برقرار می کند؛ ولی با تحقیقات نبی زاده (۱۳۷۹)، اسمالین (۲۰۰۴) و هایاشی (۲۰۰۴) دارای ارتباط نیست؛ همچنین عوامل عملیاتی از لحاظ تاثیرگذاری بر موفقیت و شکست سیاست های اشتغالزایی دولت در استان خوزستان در رتبه چهارم قرار دارد.

فرضیه چهارم: عوامل اجرایی_ روانشناختی بر موفقیت و شکست در بنگاه های کوچک و متوسط زودبازده در استان خوزستان طی دوره ۱۳۹۱-۱۳۸۴ تأثیر معناداری دارد. سطح معنی داری تأثیر عوامل روانشناختی بر موفقیت و شکست سیاست های اشتغالزایی دولت در استان خوزستان برابر (۸.۹۷) می باشد که بزرگتر از مقدار (۱/۹۶) است و نشان دهنده این است که تأثیر عوامل روانشناختی بر موفقیت و شکست در سطح اطمینان (۹۵٪) معنی دار است. بنابراین فرضیه چهارم پژوهش پذیرفته می شود. همچنین با توجه به ضریب مسیر مابین این دو متغیر (۰.۹۷) است. بنابراین فرضیه چهارم با تحقیق نبی زاده (۱۳۷۹)، مستوفی (۱۳۸۹)، رحمانی (۱۳۹۱)، هایاشی (۲۰۰۴) و لیونگ (۲۰۱۱) ارتباط معنایی برقرار می کند؛ ولی با تحقیقات گیلانی نیا (۱۳۸۸)، تولایی (۱۳۷۸)، بیرج (۱۹۸۷)، اسمالین (۲۰۰۴) دارای ارتباط نیست؛ علاوه بر این عوامل روانشناختی از لحاظ تاثیرگذاری بر موفقیت و شکست سیاست های اشتغالزایی دولت در استان خوزستان در رتبه دوم قرار دارد.

منابع

- اعرابی، سید محمود، سعیدی، سرمد و سهیلی، علی، (۱۳۹۱)، موانع محیطی و ارائه الگوی مناسب جهت استفاده از تجارت الکترونیک در ایران مجله علوم اطلاع رسانی، شماره ۲۱ دوره ۱۸، ۲۱-۱۱.
- آذر، عادل و مومنی، منصور، (۱۳۸۳)، آمار و کاربرد آن در مدیریت، تهران، چاپ دهم، انتشارات سمت.
- حافظ نیا، محمد، (۱۳۸۸)، مقدمه ای بر روش تحقیق در علوم انسانی، چاپ شانزدهم، تهران، انتشارات سمت.
- خاکی، غلامرضا، (۱۳۸۷)، روش تحقیق در مدیریت، تهران، چاپ اول، تهران، انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی.
- دولت آبادی، فیروز، یعقوب زاده، رحیم، ۱۳۸۸، گردشگری فرهنگی و راهکارهای مناسب برای ارتقای آن در جمهوری اسلامی ایران، تهران: انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی.
- سرمد، زهره، بازرگان، عباس و حجازی، الهه، (۱۳۹۵)، روش های تحقیق در علوم رفتاری، چاپ هفتم، تهران: انتشارات آگاه.
- کاوسی، سید محمدرضا و سقائی، عباس، (۱۳۹۴)، روش های اندازه گیری رضایت، چاپ دوم، تهران: انتشارات سبزان.
- مومنی، منصور و قیومی، علی، (۱۳۹۶)، تحلیل های آماری با استفاده از SPSS. چاپ سوم، تهران: انتشارات کتاب نو.

Baker, J. (2007). Quick Impact Projects: Towards a Whole of Government Approach. *Parterson Review* 8: 1-21 .

- Birch, D. (1987). *Job Creation In America: How Our Smallest Companies Put The Most People to Work*. New York. Free Press.
- Brewer , E. Genay, H. Jackson, W and Worthington, W. (1996). Performance and Access to Government Guarantees: The Case of Small Business Investment Companies. Federal Reserve Bank of Chicago in Its Journal Proceedings. p586-611.
- Busom, I. (2004). Department D, *Economica Aplicada Universitate Autonoma de Barcelona*. Film Strategies In Cooperation and Participation In Programs.
- Churchill, G.A., and Surprenant, C. (192). An Investigation into the Determinants of Customer Satisfaction. *Journal of Marketing Research*, 19 (4): 491-504.
- Crosby, P. (199), *Quality is Free: The Art Of Making Quality Certain*, New York: New American Library.